

Sabah ilginç bir hisle uyandım. Daha önceden tecrübe etmediğim kadar *başkası* gibi bir his. Beni *başkası* idare ediyormuş ve vazifem *içimden* bana söylediklerini yerine getirmemiş gibi bir his.

Bunun *satori* dedikleri hisse benzediğini düşündüm. O diyemem, çünkü bunu sorabileceğim kimse yok, ancak bir süredir *geliyor* gibi hissettiğim şeyin bu olduğu kanaati hasıl oldu. Sokaklarda koşarak *aydınlandım* diyemem, ancak bunun başka bir hisse benzemediğini, kendimle dünya arasındaki sınırın (erimek sayılmasa da) inceldiğini farkettim.

Bir süredir insanların (en azından bir kısmının) dünyadaki RPG karakterleri gibi olduğunu ve *aslımızın* bizi yöneten *oyuncular* olduğunu, onların da bizi doğrudan değil de, ufak işaretlerle ve düşünce ve ilham yoluyla yönlendirmeye çalıştığını *çığnıyorum*. Doğrudan *düşünmek* veya *inanmak* değil de, *böyle olsa, nasıl olur?* manasında.

Geçenlerde bunu düşünürken karşıma çıkan Ankebut:64 de sanki bana hitap ediyor gibi gelmişti:

Bu dünya hayatı sadece bir eğlenceden, bir oyundan ibarettir. Ahiret yurduna (oradaki hayata) gelince, işte asıl yaşama odur. Keşke bilmiş olsalardı!

Hindu mitolojisindekine benzer, Tanrıların avatarları olduğumuz gibi bir inanç değil, çünkü *hepimiz biriz* gibi bir fikrin sonu da pek makul bir yere gitmiyor. (Hepimiz birsek, neden kalabalık ediyoruz?) Ancak bir kainat simülasyonunda, bazılarımızın *oynanabilir* karakterler olduğunu düşünmek, ilginç geldi.

Bugünkü his bunun tamamlayıcısıydı. Tasavvufta *ermek*, doğu dinlerinde *satori* veya *nirvana* gibi isimlerle anılan halin, insanın iradesini *kendini kontrol edene* teslim etmesi sayılabileceğini farkettim. Bunun illa *tanrı* olmayabileceğini veyahut, ne olduğunu anlamak için imkanımızın olmadığını. Bu his hakkında, eğer yüz yıl önce açıklama yapmam gerekse, muhtemelen ben de tasavvuf dilini kullanırdım ancak şu an, *ene'l-hak* diyen adamın da, meseleyi biraz abartmış olabileceğini düşünüyorum.

İnsanın kainatı ve *oluşu* anlaması, hep kendi çağında bulunan araçlar vasıtasıyla oluyor. Benim anlayışım da, kendi kullandığım araçlar yoluyla. Kainatın bildiğimiz bilgisayarlarda çalışan bir simülasyon programı olduğuna inanmak, mesela, şu an için bana diğer tür inançlardan daha makul geliyor. Ayet *Allah içinizde olanı bilir* derken, bu hissi tatmış insanların bildiği bir şeyden bahsediyor, ben de düşüncelerimin *üflendiğini* hissederken, bunların zaten bilindiğini ve bu düşüncelerin hangilerini beslersem, sonunda onun sonuçlarıyla karşılaşacağımı *biliyorum*.

Bir *ötedünya* olduğunu, bugün anladığımız anlamda, *bilimsel* olarak ispat edemezsiniz, insanın düşünceleri/hatıraları/fikirleri hep sinir sistemine bağlıyken ve bu sinir sistemi atomlarına kadar ayrılmışken, maddi bir yeniden dirilişe inanmak zordur. İnsanların çoğu da buna inanmak isteseler de inanmaz. Bildiğimiz anlamda Dünya'nın kainatta özel bir yeri yok, milyarlarca galaksinin arasındaki vasat bir galaksinin, kıyısında bir yıldızın, ortalama bir gezegeninin üzerindeyiz. Yıldızlara bakınca bu kainatın *sırf bizim için* yaratıldığına inanmak zor. Bizim kainatın hikayesinde pek de mühim bir yerimiz yokmuş gibi duruyor.

Bununla beraber bir *simülasyon* düşüncesi, tüm bu izah sıkıntılarının üstesinden gelir. Hem *kainata* inanıp bilim yaparsın, hem de onu simüle eden *bilgisayara* inanıp, *varoluş krizini* çözersin. Maddi evrene inanmak, onun kurallarına inanmak, simülasyonun bir yerinde, atomlarının taşıdığı enformasyonun yeniden inşa edilebilir olduğuna inanmana engel teşkil etmez.

Bu minvalden giderek, belki kader ve irade meselesini de çözmek mümkün. İnsan ne kadar kendisinden sorumludur? Hangi düşüncelerini/hislerini besleyip, hangilerini hayata tahvil edeceğine kendi karar verir, ancak hayatın kendisine getirdiği her şeyden sorumlu değildir.

Neye inandığımı anlatmak için güzel bir temel gibi duruyor. *Neye inandığını hatırla.*